

การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

Academic Administration Affecting the Quality of Students in Basic Education Institutions Under Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2

วัชรระ บุญเลิศ¹, ศักดิ์สิทธิ์ ชัตติยาสุวรรณ², พิชัย สุริยะสุขประเสริฐ³
เฉลิมวุฒิพิทักษ์ ลาภหลาย⁴ และ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์⁵

Watchara Boonlerd¹, Saksit Khattiyasuwan², Pichai Suriyasookprasert³
Chalermwutpitak Laplay⁴, and Suwat Watanawong⁵

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, คณะศิลปศาสตร์ สถาบันราชภัฏ
Master of Education (Educational Administration) Faculty of Liberal Arts, Rajapark Institute, Thailand
E-mail: Watchara@donmong.ac.th

Received March 10, 2024; **Revised** May 17, 2024; **Accepted** June 9, 2024

Abstract

The objectives of this study were 1) to study academic administration in basic education institutions; 2) to compare academic administration in basic education institutions classified by the position of respondents; 3) to study the quality of learners in basic education institutions; and 4) to study academic administration that affects the quality of learners in basic education. It is quantitative research. The sample groups used in this research are school administrators, heads of academic administration, and teachers, totaling 362 people. The research instrument is a 5-level rating scale questionnaire with a confidence value of .95. Statistics used include percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and one-way analysis of variance. When the differences were found, a pair test was performed using the Sheffe method. Pearson's correlation coefficient and stepwise multiple regression analysis were also used. The results of the research were as follows: 1. It was found that in academic administration in basic education institutions, the overall level is very high. 2. Comparison of academic administration in basic education institutions, classified by the position of respondents, with an overall statistically significant difference at the .05 level. 3. The quality of learners in basic education institutions was found to be at the highest overall level. 4. Academic administration that affects the quality of learners in basic education institutions falls into 4 aspects:

assessment, evaluation, and transfer of academic performance; curriculum development of educational institutions; supervision of education; and management of teaching and learning in educational institutions. It has a multiple correlation coefficient of .931 and can jointly explain the variance in student quality by 86.60%.

Keywords: academic administration; quality of students; Roi-Et area; basic educational institutions; primary education

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม 3) ศึกษาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ ครูผู้สอน จำนวน 362 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การทดสอบเอฟ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ของเชฟเฟ้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก 4. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .931 โดยรวมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 86.60

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ; คุณภาพผู้เรียน; พื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด; สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน; ประถมศึกษา

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทย มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหาร งานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารสถานศึกษา กล่าวคือ ต้องทราบขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา โดยกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษาไว้ 4 งาน ได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตร

ท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การส่งเสริม ชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสถานศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา การพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 2) การบริหารงานงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำและเสนอขอ งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุ และสินทรัพย์ 3) การบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง และกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง 4) การบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วย การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนา ระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุน ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และการบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การรับนักเรียน การส่งเสริมและประสานงาน การศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานทางการศึกษา การส่งเสริมสนับสนุน และประสานงานการศึกษา ของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานและสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานอื่น การจัดระบบการควบคุมในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะ งานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น จะเห็นได้ว่างาน วิชาการเป็นงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนซึ่งส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียน ส่วนงานด้านอื่น ๆ เป็นงานสนับสนุนที่จะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานวิชาการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (Office of the Basic Education Commission, 2007)

การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะวางรากฐานให้เด็กและเยาวชนที่จะเติบโตไปเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ และการบริหารงานวิชาการนั้นเป็นส่วนที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ทักษะ กระบวนการต่าง ๆ ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เกิดสมรรถนะสำคัญ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบต่อผลที่จะเกิดขึ้น ซึ่งการดำเนินงานในการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพและให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน และการบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญ เป็นงานหลักของโรงเรียน มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นมาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษาจะปรากฏชัดเมื่อการบริหารงานวิชาการประสบผลสำเร็จ การบริหารงานวิชาการจึงนับว่ามีบทบาทสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงานในโรงเรียน (Suriyawong, 2001) นอกจากนี้ งานวิชาการยังเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงคุณภาพ และประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนนั้นๆ โดยดูที่ผลผลิตการศึกษา คือ ตัวนักเรียนว่ามีคุณภาพเพียงใด เป็นที่ยอมรับชื่นชมของสังคมหรือไม่อย่างไร โรงเรียนจะมีชื่อเสียงหรือไม่ขึ้นอยู่กับงานวิชาการเป็นส่วนใหญ่แตกต่างจากงานอื่น ๆ ในโรงเรียนที่เป็นงานสนับสนุนและเป็นงานที่มีความสำคัญอันเป็นดั่งบริวาร ผู้บริหารและครูจึงควรให้ความสนใจ

และทุ่มเทให้กับการบริหารงานวิชาการให้มากที่สุดด้วยจากเหตุผลข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่นๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริมและสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป (Phusara, 2002) ในการปฏิรูปการศึกษาของชาติที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาที่แท้จริง เป็นการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอน ปฏิรูปการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นหลัก หัวใจของการปฏิรูปการศึกษาจึงอยู่ที่การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความมุ่งหมายที่จะพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่ง สามารถดำเนินชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข ซึ่งการพัฒนาคนให้มีความรู้พื้นฐานต้องเริ่มตั้งแต่เด็ก เพราะเด็กจะต้องเติบโตเป็นผู้ใหญ่และดำรงชีวิตอยู่ในสังคมต่อไป สถาบันที่มีส่วนสร้างเสริมและปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่เด็กนั้น ได้แก่ สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา ซึ่งสถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่เด็กเกี่ยวข้อง และเริ่มเรียนรู้การดำรงชีวิตและได้รับการสั่งสอนให้เป็นคนดี ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรมที่พึงประสงค์ และสถาบันต่อมาที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง ได้แก่ สถาบันการศึกษา หรือโรงเรียน และการที่โรงเรียนจะพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังไว้นั้น โรงเรียนจำเป็นต้องทราบปัญหาของผู้เรียนเพื่อประสานงานกับผู้ปกครอง และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนหาแนวทางแก้ไข และป้องกันปัญหาที่อาจเกิดกับผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพในแต่ละบุคคลและเกิดการพัฒนายั่งยืนตลอดไป จากปัญหาที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นว่า ความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการที่จะทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ ทั้งในด้านความรู้และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่สังคมต้องการ ซึ่งนักเรียนในโรงเรียนเทศบาล ส่วนใหญ่แล้วจะตั้งอยู่ในเขตเมืองที่มีความเจริญ ซึ่งมีสิ่งแวดล้อมที่จะชักนำไปทั้งในหนทางที่เสื่อมลงและเจริญขึ้น อยู่ที่ผู้เรียนจะเลือกรับเลือกบริโภคสื่อ จึงเป็นภาระหน้าที่ของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่จะต้องช่วยกันผลักดันการศึกษาให้มีคุณภาพ ช่วยกันยกระดับประครองผู้เรียนซึ่งเป็นบุตรหลานของพวกเราทุกคนให้มีคุณภาพ เติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป

สาเหตุของปัญหาคุณภาพของการศึกษาที่มีผู้กล่าวถึงมีมากมาย เช่น ระบบประกันคุณภาพกลับเพิ่มภาระงานเอกสารให้ครู ทำให้ครูมีเวลาในการเตรียมสอนน้อยลง ซึ่งอาจทำให้การศึกษามีคุณภาพแย่งได้ ผู้เรียนขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาทั้งนี้เพราะในสถาบันการศึกษา มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความสามารถทางวิชาการเพื่อให้ได้ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี แต่ขาดการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการดำรงชีวิต เกิดปัญหาการฆ่าตัวตายหรือการเป็นโรคเครียด ทั้งนี้เพราะนักเรียนขาดทักษะในการดำรงชีวิต ไม่สามารถหาวิธีทางที่เหมาะสม มาแก้ไขปัญหาชีวิตที่เกิดขึ้นได้ (National Institute of Educational Testing, 2010)

จากสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของประเทศ ที่สำคัญกว่านั้นผลการเรียนของนักเรียนซึ่งเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาที่สำคัญกลับตกต่ำลง สวนทางกับทรัพยากรการศึกษาของประเทศที่เพิ่มขึ้น ดังจะเห็นได้จากผลคะแนนสอบของนักเรียนไทย ไม่ว่าจะวัดจากข้อสอบมาตรฐานในประเทศคือ O-NET หรือข้อสอบมาตรฐานระหว่างประเทศ เช่น Programme for International Student Assessment (PISA) และ Trends in International Mathematics and Science Study (TIMSS) ต่างก็มีแนวโน้มลดลงและอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านยกเว้นอินโดนีเซีย (Latthapipat, 2011) ในขณะเดียวกันคะแนนสอบ

มาตรฐานของโรงเรียนสาธิต ในสังกัดมหาวิทยาลัยต่างๆ และโรงเรียนในกรุงเทพฯ สูงกว่าโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และ องค์การปกครองท้องถิ่น (อปท.) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางคุณภาพระหว่างโรงเรียนในพื้นที่ต่างๆและชี้ว่าการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนไทยที่ผ่านมาเป็นไปอย่างไม่มีทั่วถึง (Department of Local Administration Promotion, 2010)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดูแลการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 8 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอพนมไพร อำเภอสว่างแดนดิน อำเภอเมืองสรวง อำเภอโพนทราย อำเภออาจสามารถ และอำเภอหนองฮี มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 333 แห่ง จากการรายงานของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 มีผลดังนี้ 1. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลการทดสอบ O-NET ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับชาติทุกวิชา 2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ระหว่างปีการศึกษา 2565 และ 2564 พบว่า รายวิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.39, วิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.03, วิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยลดลง -1.87, วิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น 3.39 และเฉลี่ยรวม มีค่าเฉลี่ยลดลง -1.09 ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2565 มีผลดังนี้ 1. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลการทดสอบ O-NET ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ระดับเขตพื้นที่การศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับชาติทุกวิชา 2. การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ปีการศึกษา 2565 และปีการศึกษา 2564 พบว่า รายวิชาภาษาไทย มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น 2.45, วิชาวิทยาศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น 2.11, วิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น 1.54, วิชาคณิตศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น 0.68 และเฉลี่ยรวม มีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น 1.69 (Educational Measurement and valuation Group, Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2, 2022)

จากผลการพิจารณาผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ดังกล่าว เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญประการหนึ่งที่จะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพทางการศึกษา ที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียนทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ถือเป็นงานหลักหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อจะได้นำผลงานวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม
3. เพื่อศึกษาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2
4. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยยึดแนวการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนใน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

2. คุณภาพของผู้เรียนยึดแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการที่ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Bureau of Educational Testing, Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education, 2020) ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษา มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียนประกอบ ได้แก่ ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ซึ่งเป็นมาตรฐานที่สอดคล้องกับปัญหาที่ผู้วิจัยต้องการวิจัยในครั้งนี้

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 333 แห่ง

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) เพื่อสุ่มกลุ่มตัวอย่างและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและกระจาย ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random simpling) โดยแบ่งสถานศึกษาตามขนาดของสถานศึกษา ทั้ง 3 ขนาด ได้ตัวอย่างสถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน จำนวน 125 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียน 120 – 719 คน จำนวน 53 แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียน 720 – 1,679 คน จำนวน 3 แห่ง รวมสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 181 แห่ง

3. ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 181 คน 2) หัวหน้างานบริหารงานวิชาการหรือครูผู้สอน จำนวน 181 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 362 คน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล แยกตามขนาดสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รอยเอ็ด เขต 2

Table 1 Shows the population, sample group and information provider Separated by size of basic educational institutions under the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2.

ขนาดสถานศึกษา (Educational institution size)	ประชากร (Population)	กลุ่ม ตัวอย่าง (Sample group)	ผู้ให้ข้อมูล (Information provider)		รวม (Total)
			ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators)	หัวหน้าบริหารงาน วิชาการหรือครูผู้สอน (Academic administration Head or Teacher)	
1. ขนาดเล็ก (Small size)	230	125	125	125	250
2. ขนาดกลาง (Medium size)	98	53	53	53	106
3. ขนาดใหญ่ (Large size)	5	3	3	3	6
รวม (Total)	333	181	181	181	362

ขอบเขตด้านพื้นที่ที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา รอยเอ็ด เขต 2

ขอบเขตด้านเวลาที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล ในระหว่างเดือน มิถุนายน – สิงหาคม พ.ศ. 2566

ทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ จากนักวิชาการ หลากหลายท่าน ดังนี้ lamkron (2018) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงาน หรือการดำเนิน กิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลแก่ผู้เรียนสูงสุด และโรงเรียนในฐานะเป็นหน่วยปฏิบัติการที่มีหน้าที่ ภารกิจโดยตรงในการจัดการศึกษา จึงต้องมีหน้าที่ในการพัฒนา นักเรียนให้มีความรู้ความสามารถ Niamrat (2019) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการ เป็นการบริหารกิจกรรมทุก ประเภทในสถานศึกษาเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารและทุกฝ่ายต้องให้ความสำคัญเป็นงานที่เกี่ยวกับการปรับปรุง คุณภาพการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ สูงสุดแก่ผู้เรียนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของ สถานศึกษา เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จความสามารถของ ผู้บริหาร และคุณภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา Panrat (2019) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็น หัวใจและเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา เพราะงาน วิชาการประกอบไปด้วยงานที่สำคัญ ๆ ของสถานศึกษามากมาย ไม่ว่าจะเป็นงานหลักสูตรหรืองานจัดการเรียน การสอน งานวัดผลประเมินผล ฯลฯ ซึ่งแต่ละงานจะเป็นตัวชี้วัดความก้าวหน้าและคุณภาพของสถานศึกษานั้น ๆ ดังนั้น แล้วการบริหารงานวิชาการที่มีคุณภาพนั้น จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถขับเคลื่อนและพัฒนาได้อย่างมี ประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมทุกอย่างในสถานศึกษา เพื่อพัฒนา กระบวนการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด โดยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด

และเกิดประโยชน์ สูงสุดกับผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุข

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการบริหารงานวิชาการ จากนักวิชาการหลายท่าน ดังนี้ Kallapadi (2016) กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการว่า การบริหารงานวิชาการต้องคำนึงถึงการ พัฒนาสู่ความเป็นเลิศทำให้ดีที่สุดนำไปสู่คุณภาพที่คาดหวังคำนึงถึงวัตถุประสงค์เป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกันทำให้ ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลและความ ประหยัด การดำเนินงานทางวิชาการโดยอาศัยหลักการดังกล่าว ย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ Niamrat (2019) กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการเป็นแนวคิด เพื่อให้การปฏิบัติบรรลุสู่ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องใช้ทั้งหลักประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงคุณภาพของ เป้าหมาย คือ ผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงบุคลากรซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยให้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารคำนึงถึงวัตถุประสงค์เป้าหมายของการศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้ รับผิดชอบร่วมกันทำให้ ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลและความประหยัด การดำเนินงาน ทาง วิชาการโดยอาศัยหลักการดังกล่าว ย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ

สรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการมีหลักการและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการ บริหารจากภาระงานดังกล่าวของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องยึดหลัก ในการทำงานโดยเฉพาะหลักการ บริหารงานวิชาการเป็นแนวคิดเพื่อปฏิบัติไปสู่ความสำเร็จในการ บริหารงานวิชาการ โดยหลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารงานเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ ต่อด้วยหลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอตลอดเวลา โดยทุกคนใน หน่วยงานมีส่วนร่วม เสนอแนะหลักประสิทธิภาพ (Efficiency) กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการหลัก ประสิทธิภาพ (Effectiveness) วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้น หลักประหยัด (Economy) การใช้กำลังหรือแรงงานน้อยโดยไม่ต้อง เพิ่มทรัพยากรทางการบริหาร แต่ ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง และสุดท้าย หลักการความเป็นวิชาการ (Academic) โดยจะต้องมีหลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลและ ประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษาและการวิจัย ความเป็น วิชาการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าผู้บริหารมีบทบาท ที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพได้มาตรฐาน การศึกษามีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานระดับชาติ

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ จาก นักวิชาการหลายท่าน ดังนี้ Poonklang (2016) ได้แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้ 1. การ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ 3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4. การ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6. การพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ และ 7. การนิเทศการศึกษา

จากนักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านที่ได้กำหนดขอบข่ายการบริการงานวิชาการไว้ข้างต้นผู้วิจัยจึงได้ สังเคราะห์ขอบข่ายการบริการงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จำนวน 6 ด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา ด้านที่ 2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านที่ 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษาด้านที่ 4 ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านที่ 5 ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่ง เรียนรู้ ด้านที่ 6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพผู้เรียน จากนักวิชาการหลายท่านดังนี้ Promwangkhwa (2015) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อเรียนจบหลักสูตร การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นภารกิจสำคัญยิ่งของการจัดการศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกระดับจึงต้องให้ความสนใจและตระหนักถึงภาระหน้าที่ การจัดการศึกษาทุกรูปแบบต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา และ Kanhachan et al. (2018) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะทั้งในด้านความรู้ ทักษะและความสามารถของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลที่เกิดจากคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะความสามารถและสมรรถนะ รวมถึงคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการจัดการศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่หลักสูตรกำหนด

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณภาพผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามบริบทและความต้องการของตนเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพในการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ประกอบกับได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการ มีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการและมาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษารายละเอียดมาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ดังนี้ 1 ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน 1.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้ Yodsalee & Boonsong (2016) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะ ความสามารถ และความสำเร็จที่ได้จากการเรียนของบุคคล ในการเข้าถึงความรู้ต่างๆ จากการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม สามารถวัดได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป Kaewngam (2018) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน หมายถึง ความสำเร็จในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพด้านต่างๆ ของผู้เรียน ซึ่งเกิดจากการเรียนรู้ ของผู้เรียน Silawong (2018) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งวัดผลจากการเรียนรู้ของผู้เรียน ภายหลังจากการจัดประสบการณ์ต่างๆ ของสถานศึกษา โดยคิดคำนวณออกมาเป็นคะแนน เฉลี่ยสะสมในแต่ละภาคเรียน

สรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะ ความสามารถ และความสำเร็จของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ และสมรรถภาพที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้

จากการทบทวนทฤษฎี/วรรณกรรม/แนวความคิด

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญอย่างยิ่งและจัดว่าเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการประกอบไปด้วย การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน โดยเฉพาะเรื่อง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นการพัฒนาสติปัญญาความรู้ ความสามารถของผู้เรียนตามมาตรฐาน การศึกษา ดังนั้นการบริหารงานวิชาการจึงส่งผลอย่างยิ่งต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐาน การศึกษาจึงถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และควรส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน เนื่องจาก มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากรในประเทศต่อไปในอนาคต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ที่จัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 333 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การเปิดตาราง ของ Krejcie and Morgan (1970) เพื่อลุ่มกลุ่มตัวอย่างและเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุมและกระจาย ผู้วิจัยใช้วิธีการลุ่ม กลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random simpling) โดยแบ่งสถานศึกษาตามขนาดของสถานศึกษา ทั้ง 3 ขนาด ได้ตัวอย่างสถานศึกษาขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน จำนวน 125 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลาง มีนักเรียน 120 – 719 คน จำนวน 53 แห่ง สถานศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียน 720 – 1,679 คน จำนวน 3 แห่ง รวม สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 181 แห่ง

ผู้ให้ข้อมูลประกอบไปด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 181 คน 2) หัวหน้างานบริหารงานวิชาการหรือ ครูผู้สอน จำนวน 181 คน รวมผู้ให้ข้อมูลจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 362 คน (ดังตารางที่ 1)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ (Force choice) เกี่ยวกับ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวทางในการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ และมีค่าความ เชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .98

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ด้านคุณภาพของผู้เรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IC) 2) หาค่าความเชื่อมั่นของ แบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 4) ค่าที (t-test แบบ Independent Samples) 5) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) กรณีพบความแตกต่าง จะเปรียบเทียบความแตกต่าง รายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Analysis) 3) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson 's Correlation Coefficient) 6) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีสาระสำคัญดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม

Table 2 Mean and standard deviation Academic administration in basic educational institutions Under the jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2. Overall.

การบริหารงานวิชาการ (Academic administration)	n = 362		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล (results)
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Curriculum development of educational institutions)	4.58	0.56	มากที่สุด (highest)
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (In terms of teaching and learning management in educational institutions)	4.59	0.57	มากที่สุด (highest)
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (Research to develop the quality of education in educational institutions)	4.36	0.61	มาก (high)
4. ด้านการนิเทศการศึกษา (Educational supervision)	4.49	0.66	มาก (high)
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Development and promotion of learning resources)	4.31	0.67	มาก (high)
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (In terms of measurement, evaluation, and Credit transfer)	4.55	0.61	มากที่สุด (highest)
รวม (Total)	4.48	0.55	มาก (high)

จากตารางที่ 2 การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.48$, S.D.=0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.57) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.56) และด้านที่มีค่าน้อยที่สุดคือ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.67)

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

Table 3 Comparison results of academic administration in basic educational institutions Under the jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, Overall and Classified by side. Classified according to the position of the respondent.

การบริหารงานวิชาการ (Academic administration)	แหล่งความแปรปรวน (Variability)	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Curriculum development of educational institutions)	ระหว่างกลุ่ม (between groups)	7.54	2.00	3.77	12.73*	0.00
	ภายในกลุ่ม (within the group)	106.31	359.00	0.30		
	รวม (total)	113.85	361.00			
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (In terms of teaching and learning management in educational institutions)	ระหว่างกลุ่ม (between groups)	6.36	2.00	3.18	9.93*	0.00
	ภายในกลุ่ม (within the group)	114.98	359.00	0.32		
	รวม(total)	121.34	361.00			
3. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (Research to develop the quality of education in educational institutions)	ระหว่างกลุ่ม (between groups)	4.47	2.00	2.23	5.98*	0.00
	ภายในกลุ่ม (within the group)	134.11	359.00	0.37		
	รวม(total)	138.57	361.00			
4. ด้านการนิเทศการศึกษา (Educational supervision)	ระหว่างกลุ่ม (between groups)	11.99	2.00	6.00	14.70*	0.00
	ภายในกลุ่ม (within the group)	146.48	359.00	0.41		
	รวม (total)	158.48	361.00			
5. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Development and promotion of learning resources)	ระหว่างกลุ่ม (between groups)	8.22	2.00	4.11	9.61*	0.00
	ภายในกลุ่ม (within the group)	153.41	359.00	0.43		
	รวม (total)	161.63	361.00			

การบริหารงานวิชาการ (Academic administration)	แหล่งความแปรปรวน (Variability)	SS	df	MS	F	Sig.
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (In terms of measurement, evaluation, and Credit transfer)	ระหว่างกลุ่ม (between groups)	10.14	2.00	5.07	14.65*	0.00
	ภายในกลุ่ม (within the group)	124.25	359.00	0.35		
	รวม (total)	134.39	361.00			
รวม (total)	ระหว่างกลุ่ม (between groups)	7.78	2.00	3.89	13.27*	0.00
	ภายในกลุ่ม (within the group)	105.25	359.00	0.29		
	รวม (total)	113.03	361.00			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Statistically significant at the .05 level.)

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมและรายด้านจำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

Table 4 Comparison results of academic administration in basic educational institutions Under the jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, classified according to the position of the respondent. by pair testing With the Scheffe method.

ตำแหน่ง (Position)	ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators) (n=181)	หัวหน้างานบริหารงาน วิชาการ (Head of Academic Administration) (n=109)	ครูผู้สอน (Teacher) (n=72)	
	$\bar{X}$	4.59	4.46	4.21
	ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (Curriculum development of educational institutions)			
ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators)	4.59	–	0.12	.38*
หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ (Head of Academic Administration)	4.46	–	–	.27*
ครูผู้สอน (Teacher)	4.21	–	–	–

ตำแหน่ง (Position)	ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators) (n=181)	หัวหน้างานบริหารงาน วิชาการ (Head of Academic Administration) (n=109)	ครูผู้สอน (Teacher) (n=72)	
	$\bar{x}$	4.59	4.46	4.21
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา (In terms of teaching and learning management in educational institutions)				
ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators)	4.59	-	0.5	.35*
หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ (Head of Academic Administration)	4.46	-	-	.30*
ครูผู้สอน (Teacher)	4.21	-	-	-
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา (Research to develop the quality of education in educational institutions)				
ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators)	4.59	-	0.11	.29*
หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ (Head of Academic Administration)	4.46	-	-	.18*
ครูผู้สอน (Teacher)	4.21	-	-	-
ด้านการนิเทศการศึกษา (Educational supervision)				
ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators)	4.59	-	.20*	.47*
หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ (Head of Academic Administration)	4.46	-	-	.27*
ครูผู้สอน (Teacher)	4.21	-	-	-
ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ (Development and promotion of learning resources)				
ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators)	4.59	-	.19*	.38*
หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ (Head of Academic Administration)	4.46	-	-	0.19
ครูผู้สอน (Teacher)	4.21	-	-	-
ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (In terms of measurement, evaluation, and Credit transfer)				
ผู้บริหารสถานศึกษา (Educational institution administrators)	4.59	-	0.13	.44*
หัวหน้างานบริหารงานวิชาการ (Head of Academic Administration)	4.46	-	-	.31*
ครูผู้สอน (Teacher)	4.21	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Statistically significant at the .05 level.)

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา พบว่า ตำแหน่งครูผู้สอนกับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และตำแหน่งครูผู้สอนกับตำแหน่งหัวหน้างานบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบว่า ตำแหน่งครูผู้สอนกับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และตำแหน่งครูผู้สอนกับตำแหน่งหัวหน้างานบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา พบว่า ตำแหน่งครูผู้สอนกับตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และตำแหน่งครูผู้สอนกับตำแหน่งหัวหน้างานบริหารงานวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษากับตำแหน่งหัวหน้างานบริหารงานวิชาการ ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษากับตำแหน่งครูผู้สอน และตำแหน่งหัวหน้างานบริหารงานวิชาการกับตำแหน่งครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ พบว่า ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษากับตำแหน่งหัวหน้างานบริหารงานวิชาการ และตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษากับตำแหน่งครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน พบว่า ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษากับตำแหน่งครูผู้สอน และตำแหน่งหัวหน้างานบริหารงานวิชาการกับตำแหน่งครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวม

Table 5 Mean and standard deviation. Quality of learners in basic educational institutions Under the jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2. Overall.

คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (Quality of learners in basic educational institutions)	n = 362		แปลผล (results)
	$\bar{X}$	S.D.	
ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน (Academic achievement of students)	4.50	0.61	มาก (high)
รวม (total)	4.50	0.61	มาก (high)

จากตารางที่ 5 คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.61)

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2

Table 6 Results of analysis of academic administration that affects student quality in basic educational institutions Under the jurisdiction of Roi Et Primary Educational Service Area Office 2.

ตัวแปรพยากรณ์ (Predictive variables)	B	S.E.	Beta	t	Sig.
X ₆	0.324	0.58	.328	5.613*	.000
X ₁	0.324	.049	.301	6.556*	.000
X ₄	.152	.044	.167	3.423*	.001
X ₂	.120	.052	.116	2.311*	.021
R= .931, R ² = .866, SEE= .222, constant=0.003					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Statistically significant at the .05 level.)

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (X₆) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุดที่สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร(X₁)ตัวแปรด้านการนิเทศการศึกษา(X₄) และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา(X₂) ตามลำดับ โดยตัวแปรพยากรณ์ดังกล่าว สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ร้อยละ 86.60 (R²=.866) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ คือ 0.324, 0.324, 0.152 และ 0.120 ตามลำดับ และมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน คือ 0.328, 0.301, 0.167 และ 0.116 ตามลำดับ โดยสามารถเขียนสมการถดถอยได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ

$$Y = 0.003 + 0.324 X_6 + 0.324 X_1 + 0.152 X_4 + 0.120 X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐานได้ ดังนี้

$$Z = 0.328 Z_6 + 0.301 Z_1 + 0.167 Z_4 + 0.116 Z_2$$

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เป็นหัวใจหลักของการจัดการศึกษา มีการบริหารงานด้านการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับแนวคิด นโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2 โดยการพัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ

เพื่อให้สามารถ จัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ ครูสร้างและใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย และสถานศึกษาจัดตารางสอนได้เหมาะสมกับเวลาและสอดคล้องกับโครงสร้าง หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Masamek (2014) ที่ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 5 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดการเรียนการสอน ในสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงสุดสอดคล้องกับแนวคิดของ Kanhachan et al. (2018) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นพฤติกรรมซึ่งแสดงถึงความรู้ ความสามารถหรือศักยภาพเฉพาะของครู ในการนำความรู้ ความสามารถ ทักษะ ประสบการณ์ต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการกำหนด ผลการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปใช้ ในการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลการออกแบบการเรียนรู้ จัดทำฐานข้อมูล เพื่อออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้รูปแบบ เทคนิควิธีการสอนอย่างหลากหลาย เช่นเดียวกับ ผลการวิจัยของ Laisnitsarekul et al. (2020) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารวิชาการตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความไว้วางใจของคณะครู และคุณภาพของผลลัพธ์ทางการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การบริหารวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ในขณะที่สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการตามแนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การบริหารวิชาการตามแนวคิดความไว้วางใจของคณะครู และการบริหารวิชาการตามแนวคิดคุณภาพของผลลัพธ์ทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ การบริหารวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารวิชาการด้านการวัดและประเมินผล และการบริหาร วิชาการด้านหลักสูตร

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ ซึ่งอาจเป็นเพราะตำแหน่งหน้าที่ของ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และหัวหน้าบริหารงานวิชาการ มีบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบที่ แตกต่างกัน มีแนวทางในการปฏิบัติงานต่างกันผู้บริหารสถานศึกษา มีหน้าที่ในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียน ตลอดจนบังคับบัญชาและกำกับดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษาให้ เป็นไปตามนโยบายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ ประการสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการประเมินผลการปฏิบัติงานและบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาโดยตรง ในขณะที่ครูผู้สอนและหัวหน้าบริหารงานวิชาการมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Sringer (2016) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรสด ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีตำแหน่งหน้าที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า คุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากทักษะการอ่าน การเขียน การสื่อสารและการคิดคำนวณ เป็นทักษะพื้นฐานจำเป็นที่ต้องการให้เกิด

กับผู้เรียนทุกคน ผู้เรียนต้องมีทักษะดังกล่าวผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จึงมีการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่องเป็นระยะๆ อีกทั้งยังให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริม และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ และประสบการณ์ในด้านการจัดการเรียนการสอน การวิจัยเพื่อแก้ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงการพัฒนาสื่อ และนวัตกรรม การเรียนการสอน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้เรียนมีทักษะในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิด คำนวณตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดในแต่ละระดับชั้น สอดคล้องกับแนวคิดของ Silawong (2018) ที่กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งวัดผลจากการเรียนรู้ของผู้เรียนภาย หลังจากการจัดประสบการณ์ ต่างๆ ของสถานศึกษา โดยคิดคำนวณออกมาเป็นคะแนนเฉลี่ยสะสมในแต่ละภาคเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Pamthim et al. (2019) ที่กล่าวว่าคุณภาพผู้เรียนเป็นความรู้ ความสามารถ และทักษะ พื้นฐานตามหลักสูตร มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีผลการเรียนรู้ที่แสดงออกถึง ความรู้ความสามารถ ทักษะตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีพัฒนาการในด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน สมรรถนะที่สำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 พบว่า การบริหารงานวิชาการส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาชั้น พื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติมี 4 ด้าน คือด้าน การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา โดยตัวแปรทั้ง 4 ด้าน สามารถรวมอธิบายความ แปรปรวนของคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ร้อยละ 86.60 การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน เป็นตัว แปรที่สามารถพยากรณ์ คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ได้ดีเป็นอันดับ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน เป็นกระบวนการส่งเสริม สนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนมุ่งไปสู่คุณภาพการศึกษาชั้น พื้นฐานที่พึงประสงค์ การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน จึงเป็น เรื่องสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจะต้องมีความรู้และทำความเข้าใจในหลักการ กระบวนการ เพื่อใช้ใ นการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนดไว้ อีกทั้งยัง เป็นการเพิ่ม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ Wansri (2014) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อ ตรวจสอบและให้ข้อมูลสารสนเทศ แก่ผู้เรียนว่าเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ นอกจากนี้การวัดและ ประเมินผลเป็น กระบวนการ

สรุปผล

ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สรุปผลได้ว่า

1. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้านได้แก่ ด้านการพัฒนา หลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ

เทียบโอนผลการเรียน อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ

3. คุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการและคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นโดยรวมมีความสัมพันธ์ อยู่ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง .69 - .91 ด้านการบริหารงานวิชาการที่มีความสัมพันธ์กับ คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (X_6) ($r=.90$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา (X_1) ($r=.88$) และต่ำที่สุดคือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาใน สถานศึกษา (X_3) ($r=.69$)

5. ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (Y) ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณปรากฏว่า ตัวแปรด้านการ พัฒนาหลักสูตร(X_1) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา(X_2) และด้านการนิเทศการศึกษา(X_4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (X_6) ส่งผลทางบวกต่อตัวแปรคุณภาพผู้เรียน (Y) โดยมีค่า สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .931 และสามารถรวมอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพผู้เรียน (Y) ได้ ร้อยละ 86.60 โดยที่ตัวแปรด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (X_6) ส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียน (Y) มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร(X_1) ด้านการนิเทศการศึกษา(X_4) และด้านการจัดการ เรียนการสอนในสถานศึกษา(X_2) ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุด แต่อยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาแหล่งการ เรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรมีการจัดระบบ ปรับปรุงและพัฒนาให้มีแหล่งการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาอย่างเพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ มีทักษะ มีสมรรถนะตามหลักสูตร และคุณลักษณะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

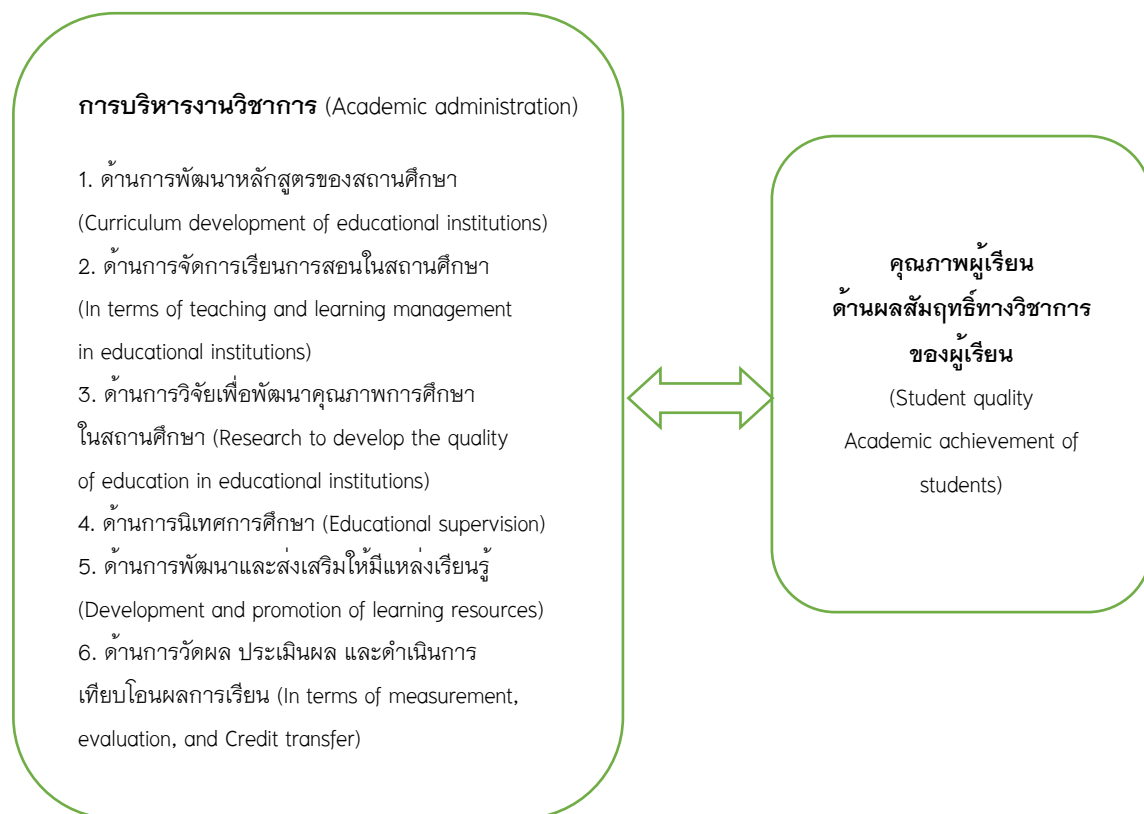
2. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าด้านที่ส่งผล คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการ จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรให้

ความสำคัญ และพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้านนี้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
4. ควรมีการวิจัยทางการบริหารงานวิชาการของผู้เรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดหน่วยงานอื่น ๆ เช่น โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือโรงเรียนสังกัดการศึกษาเอกชน เป็นต้น

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

Figure 1 Academic Administration Affecting to Quality of Students in Basic Education Insution
Under Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2

จากโมเดลดังกล่าวทำให้ทราบได้ว่าการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา
ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มี 4 ด้าน คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล
และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน, ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา, ด้านการนิเทศการศึกษา และ
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา

References

- Bureau of Educational Testing, Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education.
(2020). *Guidelines for developing an educational quality assurance system, According to
the Ministry of Education Quality Assurance Regulations 2018*. <https://boet.obec.go.th/>
- Department of Local Administration Promotion. (2010). *Analysis of educational quality assessment
results of educational institutions under local administrative organizations*. Agricultural
Community of Thailand Limited.
- Educational Measurement and valuation Group, Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2.
(2022). *Ordinary National Educational Test: O-NET Analysis Report for Academic Year
2022*. Roi-Et Primary Educational Service Area Office 2.
- Iamkrong, S. (2018). *Guidelines for academic administration of educational institutions in Chainat
Province under the Secondary Educational Service Area Office 5*[Master's thesis,
Nakhon Sawan Rajabhat University].
- Kaewngam, S. (2018) *Development of a model for improving student academic achievement Ban
Chu Chi School under samut songkhram primary educational service area office*.
http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25611231_112422_4545.pdf
- Kallapadi, K. (2016). *Development of the academic performance management system of primary
schools. Under the Office of the Basic Education Commission*[Doctoral dissertation, Maha
Sarakhm Rajabhat University].
- Kanhachan, W., Chapanya, Y., & Nuansingh, T. (2018). The Relationship Between Instructional
Leadership of Teachers and Student Quality in Schools under Roi-Et Primary Educational
Service Area Office 2. *Journal of Roi Et Rajabhat University*, 12(1), 197–206.
<https://so03.tci-thaijo.org/index.php/reru/article/view/164905>
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607–610.

- Laisnitsarekul, M., Chakapirom, B., & Kulophas, D. (2020). Relationships between Academic Administration Based on the Concepts of Professional Learning Community, the Trust of Teachers, and Quality of Educational Outcomes in Secondary Schools under the Office of Basic Education Commission. *STOU Education Journal*, 13(1), 158–174.
<https://ir.stou.ac.th/bitstream/123456789/621/1/43335.pdf>
- Latthapipat, D. (2011). *The impact of creating educational responsibility on the achievement of Thai students*. Thailand Development Research Institute.
- National Institute of Educational Testing. (2010). *O-NET points out the crisis in Thai education, Part 2*. V.T.C. Communication.
- Niamrat, N. (2019). *Academic administration of learning subject group heads. Affiliated school Hat Yai Municipality*[Master's thesis, Hat Yai University].
- Pamthim, S., Mangkang, P., & Khamchai, P. (2019). The Characteristics of 21st Century School Administrators that Affect the Quality of Learners in Schools Under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2. *Saint John's Journal*, 23(32), 180–197.
https://sju.ac.th/web_news/detail/28
- Panrat, A. (2019). *Factors affecting the academic administration of educational institutions office of secondary educational service area 9*[Master's thesis, Nakhon Sawan Rajabhat University].
- Phusara, R. (2002). *Curriculum management in educational institutions*. Bookpoint.
- Poonklang, N. (2016). *The relationship between academic administration and the organization of the learning environment of educational institutions. Under chanthaburi educational service area office 1*[Master's Thesis, Burapha University].
- Promwangkhwa, R. (2015). *Relationship between academic administration and quality of learners in basic education institutions Under the Office of Kanchanaburi primary education area 3* [Master's thesis, Kanchanaburi Rajabhat University].
- Silawong, S. (2018). *The relationship between executive transformational leadership and contributing factors on the academic achievement of students in small educational institutions under the office of secondary education area 28*[Master's thesis, Sukhothai Thammathirat University].
-

- Sringern, P. (2016). *Conditions of academic administration of primary schools under Trat primary educational service area office*[Master's thesis, Burapha University].
- Suriyawong, B. (2001). *The relationship between academic administration and the ISO 9002 quality system standards of secondary schools under the Department of General Education*. Aksornthai Press.
- Wansri, J. (2014). *Academic administration in educational institutions*. Rattanasuwan.
- Yodsalee, C., & Boonsong, K. (2016). Factors affecting academic achievement of students in school under Prachuap Khiri Khan primary educational service area office 2. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(1), 1208–1223. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/61676>